

Leesbevorderingsprojecten “De Rode Draad” 2011-2012

Inhoudsopgave:

Inleiding		pagina 3
Kosten		pagina 6
Projectbeschrijvingen:		
Groep 1 en 2	Project 1A,1B,1C,1D,1E, 1F	pagina 7
Groep 3	Project 3A, 3B, 3C	pagina 11
Groep 4	Project 4A, 4B, 4C	pagina 14
Groep 5	Project 5B, 5C	pagina 17
Groep 6	Project 6A, 6B 6C	pagina 19
Groep 7	Project 7A, 7B	pagina 21
Groep 8	Project 8A, 8B, 8C	pagina 22

Op **dinsdag 21 juni 2011 van 15.30 -16.30 uur** kunt u de projecten bezichtigen in de bibliotheek.
U kunt op het inschrijfformulier aangeven, wanneer u de projecten wilt bekijken.

INLEIDING

Op basisscholen en in bibliotheken gebeurt al veel op het gebied van lezen en leesbevordering. Het stimuleren van het plezier in lezen is een gezamenlijk belang. Samenwerking tussen basisscholen en bibliotheken ligt dus voor de hand.

Onder het motto 'lezen is leuk' is er een professioneel, gestructureerd en systematisch aanbod voor leesbevordering ontwikkeld. Het heeft de titel De Rode Draad, lezen op de basisschool meegekregen. De Rode Draad vormt de basis voor het leesbevorderingsaanbod van de bibliotheek aan de basisschool. Een belangrijk doel van dit aanbod is het stimuleren van het plezier in lezen. De Rode Draad is ontwikkeld door Cubiss (ondersteuningsorganisatie van Brabantse bibliotheken) in samenwerking met een aantal bibliotheken.

Hier vindt u achtergrondinformatie over De Rode Draad. Ook wordt er een overzicht gegeven van activiteiten die er per jaargroep in De Rode Draad worden aangeboden.

1.1 Lezen, leesbevordering en leesplezier

Lezen

Lezen is leuk! Iedereen die van lezen houdt is het hier zeker mee eens. Lezen is ook heel belangrijk want een goede lezer heeft het gemakkelijker op school en later in de maatschappij. Onze kennismaatschappij vraagt nu eenmaal om mensen met een grote leesvaardigheid. Lezen is ook belangrijk als communicatiemiddel en instrument om informatiebronnen te kunnen raadplegen. Lezen is een basisvaardigheid voor het leven. Leesvaardigheid kan alleen maar ontstaan als er sprake is van leesplezier. Om goed te kunnen lezen staat de 'lol' in lezen voorop. Het gaat hierbij vooral om het affectieve proces bij het lezen van teksten. Hiermee bedoelen we de waardering die een lezer heeft of krijgt voor een boek. Een boek laat de lezer meeleven met de hoofdpersoon en door het boek kan de lezer zich verdiepen in gevoelens, stemmingen en motieven van anderen. Lezen levert op die manier een bijdrage aan de eigen sociale en emotionele ontwikkeling van leerlingen.

Leesbevordering

Leesbevordering is het systematisch en structureel uitvoeren van activiteiten met als doel de bereidheid tot lezen en de waardering voor lezen te ontwikkelen. Het gaat om alle inspanningen die met name gedaan worden door scholen en bibliotheken om leerlingen aan het lezen te krijgen en te houden. Leesbevordering heeft tot doel leerlingen in contact te brengen met allerlei soorten teksten en ze bewust te maken van de eigen voorkeur voor bepaalde teksten. Daarnaast heeft het tot doel om leerlingen zover te krijgen dat ze willen lezen en met waardering lezen. Kortom, leesbevordering staat voor het bevorderen van een positieve houding tegenover lezen en boeken.

Leesplezier

Leesplezier is een belangrijk doel van leesbevordering. Om leerlingen plezier in lezen te laten beleven, moeten ze ook weten wat er te lezen is. Met het aanbod wordt hierop ingehaakt door een lijn aan te brengen in leesbevorderingsactiviteiten waarbij steeds het plezier in lezen wordt benadrukt. Tegelijkertijd krijgen leerlingen veel kinderboeken aangeboden en krijgen ze inzicht in wat hen aanspreekt en waarom dat zo is, zodat ze zelf hun keuzes leren maken uit genres, thema's en tekstsoorten. Ze leren waarderen en beoordelen, ze leren welk type lezer ze zijn en ze leren hun weg te vinden in de grote berg boeken en nieuwe media zoals cd-roms en informatie op het internet.

De Rode Draad biedt materiaal waarmee aan de doelen voor leesbevordering gewerkt kan worden. Of de doelen daadwerkelijk worden bereikt hangt mede af van het enthousiasme van de leerkracht, de instelling van de leerling en het leesklimaat of de leescultuur op school en thuis. Uiteraard hangt het ook af van de samenwerking met de bibliotheek.

1.2 Het leesonderwijs op de basisschool

De inhoud van het onderwijs op de basisschool is afgeleid van de 'Kerndoelen basisonderwijs'. Kerndoelen beschrijven de inhoud van het onderwijs en geven globaal aan wat het basisonderwijs moet aanbieden aan kinderen van 4 tot 12 jaar.

Kerndoelen en leesbevordering

Leesbevordering wordt niet als zodanig genoemd bij de kerndoelen maar sluit prima aan bij de leergebiedspecifieke kerndoelen zoals 'Nederlandse taal'. Het onderwijs in Nederlandse taal is erop gericht dat de leerlingen:

- vaardigheden ontwikkelen waarmee ze deze taal doelmatig gebruiken in situaties die zich in het dagelijks leven voordoen;
- kennis en inzicht verwerven omtrent betekenis, gebruik en vorm van taal;
- plezier hebben of houden in het gebruiken en beschouwen van taal.

De kerndoelen voor 'Nederlandse taal', gerangschikt naar de domeinen mondelinge taalvaardigheid, leesvaardigheid, schrijfvaardigheid en taalbeschouwing, hebben er onder andere betrekking op dat leerlingen:

- gebruik kunnen maken van communicatiemiddelen en informatiebronnen;
- weten dat ze kunnen lezen met verschillende doelen;
- verschillende soorten teksten kunnen onderscheiden zoals informatieve teksten, verhalen, poëzie of toneel;
- hun manier van lezen kunnen aanpassen aan een door henzelf of door de leerkracht gesteld doel;
- hun ervaring, mening, waardering of afkeuring zowel mondeling als schriftelijk duidelijk kunnen weergeven.

Er zijn ook leergebiedoverstijgende kerndoelen die gaan over algemeen toepasbare kennis, inzichten en vaardigheden. Deze kerndoelen zijn gegroepeerd rond thema's zoals werkhouding, werken volgens plan, gebruik van uiteenlopende leerstrategieën, zelfbeeld, sociaal gedrag en nieuwe media. Leesbevordering kan aansluiten op diverse kerndoelen die bij de thema's worden genoemd.

Kerndoelen en taalmethodes

De verschillende taal- en leesmethodes voor het basisonderwijs zijn gebaseerd op de kerndoelen. In 'Een blauwdruk voor methoden voor taalonderwijs' (1) worden aanwijzingen gegeven voor het ontwikkelen van methoden voor Nederlandse taal. Hierin zijn concrete doelen voor lezen en taal geformuleerd met een verdeling over de acht jaren van de basisschool. Voor mondelinge taalvaardigheid, schriftelijke vaardigheden (inclusief de kerndoelen van de domeinen leesvaardigheid en schrijfvaardigheid) en taalbeschouwing zijn streefdoelen geformuleerd. In het kader van leesbevordering zijn onder andere beginnende geletterdheid, begrijpend lezen en luisteren, leesplezier en kennis van tekstsoorten van belang. In de groepen komen hierbij de volgende aspecten aan bod:

Groep 1 en 2

Beginnende geletterdheid: leerlingen kunnen klanken, letters en woorden onderscheiden, waarderen voorgelezen teksten en worden gemotiveerd om te leren lezen en schrijven.

Leesplezier: leerlingen kunnen met plezier luisteren naar vertelde en voorgelezen verhalen, bijvoorbeeld met behulp van prentenboeken, en kunnen deze teksten ook begrijpen.

Groep 3 en 4

Er is veel aandacht voor aanvankelijk en voortgezet lezen. Het met plezier luisteren naar vertelde en voorgelezen verhalen blijft belangrijk. Wat betreft leesplezier wordt het met plezier verhalende teksten stillezen (vrij lezen) genoemd. Verder komen kenmerken van tekstsoorten als verhalende en informatieve teksten, expressieve en poëtische teksten aan bod.

Groep 5 en 6

De aspecten zoals genoemd bij groep 3 en 4 worden voortgezet. Nieuw in groep 5 en 6 is dat leerlingen zelf geschikte teksten kunnen kiezen. Bovendien krijgen leerlingen ervaring met gesprekken over deze teksten. Het gebruiken en interpreteren van informatie uit naslagwerken komt voor het eerst aan bod.

Groep 7 en 8

De activiteiten uit de voorgaande jaren worden voortgezet en uitgediept. Leerlingen zijn in staat steeds moeilijker verhalende, informatieve en expressieve teksten te begrijpen en weer te geven. Nieuw hierbij is dat leerlingen desgevraagd gegevens over de schrijver kunnen noemen, de tijd waarin het geschreven verhaal is en de tijd waarin het verhaal speelt. Verder wordt verwacht dat leerlingen verhalen kunnen voorlezen op een zodanige wijze dat de luisteraars in staat zijn de verhalen goed te volgen.

Doelen voor lezen en leesbevordering

De doelen die in De Rode Draad worden nagestreefd zijn onder andere afgeleid van de kerndoelen voor het basisonderwijs. Wel zijn ze afgestemd op de doelen van verschillende taal- en leesmethoden voor het basisonderwijs waarin leesbevordering een plek heeft.

De activiteiten van De Rode Draad zijn gebaseerd op een of meer accenten:

- Groep 1/2 Voorlezen
- Groep 3 Leren lezen en voorlezen/vertellen
- Groep 4 Tekstsoorten en erfgoededucatie
- Groep 5 Zelf kiezen van boeken
- Groep 6 Leren waarderen van boeken
- Groep 7 Schrijven van boeken
- Groep 8 Plezier in lezen en cultuureducatie

Bij de verschillende accenten en activiteiten zijn doelen geformuleerd, die voornamelijk gericht zijn op leerlingen. Doelen voor leerkrachten worden niet altijd bij de activiteiten genoemd maar zijn wel meegenomen in de uitwerking van de activiteiten. Het gaat om de volgende doelen:

Leerlingen:

- lezen regelmatig boeken;
- hebben plezier in het lezen van boeken;
- maken kennis met verschillende soorten boeken en ontwikkelen een eigen smaak en voorkeuren;
- maken kennis en gebruiken de verschillende mogelijkheden van de bibliotheek.

Leerkrachten:

- zijn op de hoogte van het belang van lezen, voorlezen en vertellen voor de ontwikkeling van leerlingen;
- krijgen inzicht in de belangstelling van leerlingen, leesdrempels en leesniveaus van boeken;
- maken kennis met verschillende soorten boeken en hun gebruiksmogelijkheden.

1.3 De uitvoering van De Rode Draad

De tijd die nodig is voor uitvoering van een project van De Rode Draad is tussen de drie en vijf weken, en beslaat meestal een aantal dagelijkse of wekelijkse activiteiten. Alle projecten worden voor een termijn van 5 weken uitgeleend.

In verschillende lees- en taalmethodes is vrij lezen opgenomen in het lesrooster. De Rode Draad kan in de tijd van vrij lezen aan bod komen. De activiteiten vinden op school plaats. Voor de activiteiten op school zijn uitgebreide handleidingen voor de leerkracht beschikbaar.

(1) *Beermink, R. e.a. Een blauwdruk voor methoden voor taalonderwijs. Enschede: SLO 1997*

DE KOSTEN:

Per project: voor scholen met een instellingenabonnement of een dienstverleningsabonnement:

€ 36,50 excl. 6% BTW en

€ 55,00 excl. 6% BTW voor project nr. 7A (schrijver op bezoek)

voor scholen zonder instellingenabonnement :

€ 62,50 excl. 6% BTW en

€ 97,50 excl. 6% BTW voor project nr. 7A (schrijver op bezoek)

Scholen die voor alle groepen intekenen op een project ontvangen 1 project gratis!!!

PROJECTBESCHRIJVINGEN “DE RODE DRAAD”

Groep 1 en 2 Voorlezen met prentenboeken

Voorlezen

Plezier beleven aan een boek staat centraal bij De Rode Draad. Bij kleuters ligt het accent op voorlezen. Voorlezen, het samen bekijken van en praten over prentenboeken, versjes lezen en liedjes zingen is belangrijk. Door voorlezen en plaatjes kijken komen kinderen actief en passief met taal in aanraking. Er is een positieve samenhang vastgesteld tussen het voorlezen en het aanvankelijk en begrijpend lezen van het kind. Ook speelt het boek een grote rol bij de ontwikkeling van fantasie en creativiteit, bij de uitbreiding en herkenning van de leefwereld en bij het herkennen van en leren omgaan met gevoelens. Dit komt nadrukkelijk aan de orde bij het werken met prentenboeken in de klas. Daarnaast is voorlezen gewoon leuk. Redenen genoeg om het voorlezen blijvend te stimuleren, zowel op school als thuis.

Verhalen, sprookjes, gedichtjes en prentenboeken nodigen uit tot samen praten over het boek in de sfeer van gezellig samen zijn met een boek in een hoek. Door een prentenboek te verbeelden gaat een boekfiguur echt leven voor de kinderen.

Doelstelling:

- Leerlingen laten genieten van prentenboeken.

In de klas wordt een aantal weken met een prentenboek gewerkt. In het kader van De Rode Draad zijn rondom verschillende prentenboeken projecten beschreven: prentenboeken van Kleine Ezel (Rindert Kromhout), Bentje en de bruine beer (Angela MacAllister), Kikker en een heel bijzondere dag (Max Velthuis), Kikker vindt een schat (Max Velthuis) Ik voel een voet (Maranke Rinck) en TAMTAM. Bij het introduceren, voorlezen en verwerken van een prentenboek kan de leerkracht gebruik maken van materialen zoals een Berenkop-kussen, stoffen maskers, een schatkist, Kleine Ezel-attributen tamtamtrommel of een hangmat. Op deze manier wordt het prentenboek speels gepresenteerd en uitgewerkt.

Voor groep 1 en 2 kunt u kiezen uit zes projecten:

PROJECTNUMMER 1A

KLEINE EZEL

Ouderparticipatie is een belangrijk onderwerp binnen het onderwijs. Hoe betrekken we ouders bij, in dit geval, leesbevordering. Hoe verbinden we binnen- en buitenschool met elkaar. Het project Kleine Ezel heeft hiervoor een nieuw element aan een Rode Draad project toegevoegd. Naast de gebruikelijke materialen en lessuggesties voor het werken in de klas wordt het voorlezen thuis gestimuleerd met dit project.

Centraal staan de prentenboeken van Kleine Ezel geschreven door Rindert Kromhout met illustraties van Annemarie van Haeringen. Door het werken met het project ervaren kleuters de emotionele kracht van literatuur. In de klas wordt het verhaalfiguurtje tot leven gebracht zodat kleuters die met dit project gewerkt hebben er een vriendje bij hebben. Dat wat plat is (letters en plaatjes) krijgt in het hoofd van kinderen reliëf en is de meest wezenlijke vorm van een literaire ervaring. Ook maken zij virtueel kennis met de makers van de boeken. De ouders worden betrokken bij het project doordat de kleuters gedurende de

projectperiode een prentenboek van Kleine Ezel met het vriendenboekje 'Kleine ezel is mijn vriend' mee naar huis krijgen.

In het vriendenboekje kunnen zij hun ervaringen weergeven. **Extra:** Het ingevulde vriendenboekje wordt opgestuurd naar uitgeverij Leopold waarna de klas een gefilmde boodschap van Rindert Kromhout en Annemarie van Haeringen ontvangt.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht en:
- Koffer met deken en twee leren riempjes, sokken, cape mama Ezel, Kleine Ezel-muts en knuffel van Kleine Ezel
- Boeken van *Kleine Ezel: Een Grote Ezel* (klein formaat met cd), *De papa van Kleine Ezel*, *Kleine Ezel en de oppas*, *Kleine Ezel en jarige Jakkie*, *Kleine Ezel en het boebeest*, *Kleine Ezel en de durfal*
- Muziek-CD Kleine Ezel
- Set van 15 vriendenboekjes
- Een dvd met digitale platen van het prentenboek Een grote Ezel

PROJECTMUMMER 1B

BENTJE EN DE BRUINE BEER

'Bentje en de bruine beer' is een verrassend kleuterproject naar het boek van Angela MacAllister. Het haasje Bentje verdwaalt in een groot bos. Oei, wat nu? Gelukkig ontmoet zij Beer die haar veilig thuis brengt. Maar kan Beer zijn hol wel goed bereiken nu het winter is? Bentje gaat hem zoeken en gebruikt een rode draad om de weg terug te kunnen vinden. Als de wol op is, gebruikt ze de wol van haar truitje. Uiteindelijk vindt ze Beer. Samen met vrienden bouwt ze een afdak waaronder hij lekker zijn winterslaap kan houden. Bentje verwerkt haar avonturen en emoties door het zingen van liedjes.

In de handleiding is speciale aandacht voor het interactief voorlezen van het boek. Ook vindt de leerkracht tips om de verschillende materialen in te zetten en het verhaal te introduceren en te verwerken. De thema's "seizoenen" en "speuren" staan centraal. Voor de muzikale component is samenwerking gezocht met muziekschool Factorium uit Tilburg. De handleiding beschrijft hoe de leerkracht de kinderen kan uitdagen om hun eigen liedjes te maken. De kleuters zullen veel plezier beleven aan dit prachtige prentenboek en hun eigen creatieve uitwerking: ze kunnen zelf een spoor maken van rode wol en het blauwwitte truitje van Bentje!

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Berenkop-kussen
- Haasje Bentje met truitje
- Anderhalve meter blauw/wit gebreide, gemêleerde wol om zelf truitjes te knippen
- Rood-wit T-shirt
- Knot rode wol
- CD + boek

PROJECTNUMMER1C

FEEST

Kikker en een heel bijzondere dag van Max Velthuijs vormt de inspiratiebron voor dit project. In dit project zijn aansluitend bij de thema's van het verhaal tien activiteiten uitgewerkt rondom feest, dagen van de week, emoties en kleuren. Met het project kan ca. twee weken worden gewerkt. De voorgestelde activiteiten kunnen eventueel gespreid worden over meerdere dagen.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Prentenboek "Kikker en een heel bijzondere dag", en een aantal andere Kikker-boeken van Max Velthuijs, Kikkerpop, vijf stoffen dierenmaskers, plastic hoofdkapjes, 1 poster met afbeelding uit het prentenboek, en een collectie versjes- en liedjesbundels, knutselboeken en boeken over kinderfeestjes.

PROJECTNUMMER1D

SCHATJESDAG

Dit project is bedoeld voor groep 1–2 en sluit aan bij het accent Voorlezen (in de klas).

De school ontvangt een kleine schatkist met daarin 5 prentenboeken, een rood kussen met daarop de schat (klein steentje) uit het boek *Kikker vindt een schat* van Max Velthuijs. In de bijbehorende handleidingen (leerkracht en bibliothecaris) wordt het project duidelijk beschreven. De eerste week wordt met het boek van Kikker gewerkt. De schat introduceert het boek. De tweede en daarop volgende weken wordt er andersom gewerkt. Elke week staat één prentenboek centraal dat door de leerkracht wordt geïntroduceerd. Na de introductie gaan leerkracht en leerlingen op verschillende manieren op zoek naar wat zij het belangrijkste voorwerp in het verhaal vinden. Aan het eind van de week wordt dit voorwerp naast de

steen uit het eerste boek op het kussen in de schatkist bewaard. Zo worden bij de vijf aangeboden boeken vijf schatten verzameld.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Schatkist met 5 prentenboeken (w.o. *Kikker vindt een schat*). In de schatkist bevindt zich een rood kussen met daarop de schat (een klein steentje) uit het boek *Kikker vindt een schat*. In de loop van het project worden daaraan nog vier schatten toegevoegd aan de hand van de overige vier prentenboeken.

PROJECTNUMMER 1E

SCHILD-MUIS-OCTO-VOGEL-BOK

Dit project voor in de kleutergroep is gebaseerd op het prentenboek "Ik voel een voet" van Maranke Rinck en Martijn van der Linden. In dit prentenboek gaan 5 dieren midden in de nacht op zoek naar een geheimzinnig ritselend geluid. Met de hangmat kan de leerkracht het prentenboek bij de kleuters introduceren.

De handleiding voor de leerkracht geeft suggesties voor deze introductie én verwerkingsuggesties rondom de thema's 'voelen' en 'het is niet altijd wat het lijkt'. Bij het project worden kopieervellen van de 5 dieren geleverd die door de kleuters beplakt en gekleurd kunnen worden. De hangmat bevat vijf zakjes waarin deze dieren een plek kunnen krijgen.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Hangmat
- Prentenboek: *Ik voel een voet* van Maranke Rinck
- 5 kopieervellen van schildpad, muis, octo, vogel en bok
- Aanvullende collectie boeken rondom thema's "voelen" en "het is niet altijd wat het lijkt".

PROJECTNUMMER 1F TAMTAM

Tante Sammy uit Marokko komt logeren bij haar neef S-hrif en ontmoet daar zijn nieuwsgierige Nederlandse buurjongetje Bas. Samen beleven ze piepkleine avonturen en lossen allerlei misverstanden op die te maken hebben met taal en gebruiken. Ze krijgen regelmatig 'hulp' van de klunzige magiër El Fez.

De verhalen op de dvd TAMTAM introduceren drie prentenboeken over de thema's Reizen, Eten en Feest: Balotje op vakantie, Wat eten we vandaag? en Giraf viert feest. De liedjes uit het boek met cd Vroem vroem zijn een leuke aanvulling bij het voorlezen. Met de kleine Tamtam-trommel worden de kleuters voor het voorlezen 'opgetrommeld'. De Tamtam-poster blijft in de klas achter als aandenken aan het project. De materialen van TAMTAM en de door de bibliotheek toegevoegde prentenboeken kunnen in de Tamtam-tas aan het onderwijs aangeboden worden.

Kleuters maken met de dvd TAMTAM ook kennis met de multiculturele samenleving. In drie afleveringen van elk zeven minuten beleven Tante Sammy, neef S-hrif en Bas avonturen en hebben daarbij het nodige te overwinnen: communicatiefouten, onderlinge irritaties en taalverwarring. De verhalen nodigen uit om met kleuters te praten over culturele verschillen en overeenkomsten.

De leskist bevat:

- Tamtam-trommel
- Handleiding leerkracht met DVD
- Tas
- Collectie boeken + CD

N.B. Al deze projecten zijn los van elkaar te gebruiken.

Groep 3:

In groep 3 leren leerlingen lezen. Ze leren letters en klanken aan elkaar koppelen. Ze leren geschreven woorden herkennen en begrijpen en ze leren betekenis te geven aan een schriftelijke tekst. Het zelf gaan lezen in een 'echt' leesboek is voor veel leerlingen een hele belevenis. Ze ontwikkelen in deze fase een echte leeshonger. Een project waarin spelen met letters en lezen van letters en woorden centraal staat sluit hierbij goed aan. Als kinderen op een leuke manier kennis maken met verschillende eenvoudige leesboeken zullen ze nieuwsgierig worden naar deze boeken. Boeken die ze wellicht in deze groep of in groep 4 kunnen lezen. Voorlezen blijft voor kinderen in deze groep belangrijk en is een goede manier om het eenvoudige leesmateriaal bij leerlingen te introduceren.

Voor groep 3 kunt u kiezen uit drie projecten:

PROJECTNUMMER 3A VERTELTHEATER (KAMISHIBAI)

Doelstellingen:

- Samen met de leerlingen een verhaal beleven
- Leerlingen bekend maken met andere overdrachtsvormen

De Kamishibai is een klein, draagbaar verteltheater dat oorspronkelijk uit Japan komt. In het kleine houten theatertje worden gelamineerde platen geschoven en aan de hand daarvan wordt een verhaal verteld.

Vertellen met de Kamishibai is boeiend voor de verteller en de kinderen. Het lokt wederzijdse reacties uit en is daardoor interactief. In de uitgebreide handleiding wordt het werken met de Kamishibai in drie stappen beschreven: de voorbereiding, de vertelling, de verwerking.

Ook worden er nog een aantal andere mogelijkheden genoemd om met de Kamishibai te werken.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Verteltheater
- Vertelplaten
- Lerarenhandleiding '*Het begin van de zee*'
- Lerarenhandleiding '*Hopeloos verliefd*'
- Prentenboeken '*Het begin van de zee*' van Annemarie van Haeringen en '*Hopeloos verliefd*' van Angelika Glitz.
- Collectie prentenboeken rondom thema 'de zee' en 'verliefd'.

PROJECTNUMMER 3B VERHALENPAREL

Doelstelling:

– De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.

In dit wel heel bijzondere project werkt de leerkracht gedurende een aantal weken met een speciaal voorleesritueel. In de klas staat een schelp met daarin een wonderlijke verhalenparel. Als de leerkracht over de verhalenparel wrijft en een spreuk uitspreekt, geeft de parel een rood, groen, blauw of geel licht. De kleuren verwijzen naar verschillende verhalenthema's.

Afhankelijk van de kleur introduceert de leerkracht een verhaal dat aansluit bij een thema. Een blauw licht betekent een verhaal met het thema water/parel. Kleurt de parel rood, dan volgt een verhaal met het thema liefde. Laat de parel een geel licht zien, dan gaat het verhaal over goud. Een groen licht tenslotte, levert een verhaal met het thema natuur op. Op deze manier kan de leerkracht elke week een ander verhaal tevoorschijn toveren. In de handleiding onderwijs staan bovendien nog handige tips voor de introductie en de verwerking van de thema's.

De leskist bevat:

- Verhalenparel (een lamp verpakt in een schelp van stof inclusief 4 gekleurde lampen en een dimmer)
- Handleiding voor de leerkracht
- Collectie boeken + CD
- Vier kerntitels:

Verhalenbundel *Zeemeerminnen, zeeschuimers en schuimkoppen / De Mosselmeisjes* (blauwe lamp)

Schatje en Scheetje van Erik van Os en Elle van Lieshout (rode lamp)

Musje mijn zusje van Selma Noort (groene lamp)

Allemaal sprookjes van A.M.G. Schmidt / *Het meisje met de gouden haren* (gele lamp)

PROJECTNUMMER 3C DE ONGELOOFLIJK BIJZONDERE BOEKENETER

In de ruimte is een tafel gedekt met een tafelkleed, borden, bestek en servetten. Het vreemde is dat er geen eten op de borden ligt ... maar boeken. De boekeneter uit het verhaal verslindt boeken als lekkere hapjes. Schuif snel aan tafel om meer te horen over dit ongelooflijk bijzondere verhaal.

Het project De ongelooflijk bijzondere boekeneter is gebaseerd op het gelijknamige boek van Oliver Jeffers. Harry vindt boeken letterlijk om op te eten en dit staat garant voor hilarische momenten. De originele vormgeving en de illustraties maken het boek erg bijzonder en verrassend. Met een variatie aan activiteiten wordt de gelaagdheid van het prentenboek actief verkend.

Nieuw!

De introductie van dit project vindt plaats aan de gedekte tafel. Het bijgeleverde tafelkleed is speciaal ontworpen voor dit project en geïnspireerd op het thema en de vormgeving van het boek. Op de tafel liggen stapels boeken. Het gesprek gaat onder andere over de persoonlijke smaak van de leerlingen met betrekking tot de boeken. Het papieren tafelkleed wordt verder gebruikt in de verwerkingsactiviteiten en ter afsluiting maken de leerlingen er een kunstwerk van.

Tijdens de eerste voorleesactiviteit wordt het prentenboek volledig voorgelezen. Bij de tweede activiteit wordt de aandacht gevestigd op een selectie van pagina's van het prentenboek. Oorzaak en gevolg van het letterlijk en figuurlijk verslinden van boeken staan daarin centraal. De focus bij de derde activiteit is het inleven in het verhaalfiguur door tekstballonnen toe te voegen aan het prentenboek. Alle activiteiten worden ondersteund door presentaties die ontwikkeld zijn voor het digitale schoolbord. Om de ouderbetrokkenheid bij dit project te stimuleren krijgt iedere leerling een lege boekenmenukaart mee naar huis om samen in te vullen.

Veel lees- en kijkplezier met dit bijzondere boek!

Accent:

leren lezen! Voorlezen en vertellen (Groep 3)

De leskist bevat:

- 1 prentenboek De ongelooflijk bijzondere boekeneter van Oliver Jeffers
- 1 handleiding leerkracht
- tafelkleed
- boekenmenukaarten
- 4 presentaties (1 PowerPoint-presentatie en 3 Prezi-presentaties)
- collectie boeken

Groep 4:

Doelstelling:

- Leerlingen laten kennismaken met verschillende tekstsoorten.
- Voor project 4C ook: kennismaken met cultureel erfgoed; verhalen, boeken, afbeeldingen, voorwerpen en gebouwen
- Ontwikkelen van het historisch besef bij jongen kinderen

Tekstsoorten

In groep 3 hebben de leerlingen leren lezen. Vanaf groep 4 worden de leerlingen volgens de kerndoelen van het basisonderwijs in contact gebracht met allerlei soorten teksten. Onder tekstsoort verstaan we de vorm waarin een verhaal is verwoord of uitgebeeld, zoals prentenboek, gedicht, sprookje, leesboek of informatief boek. Om later boeken te leren kiezen en waarderen is het van belang dat de leerling op de hoogte is van verschillende tekstsoorten.

Ook in groep 4 is blijven voorlezen en vertellen belangrijk waarbij accenten worden gelegd op het navertellen van het verhaal en het beantwoorden van vragen over het verhaal.

Activiteit

- Introductie van verschillende tekstsoorten. (4A, 4B, 4C)
- Introduceren van begrip 'vroeger' (4C)

Leerlingen krijgen in de klas verschillende soorten boeken aangeboden. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een ladenkastje of het spinnenweb. In het ladenkastje zitten zes attributen die verschillende soorten boeken introduceren. Het project Het spinnenweb bestaat uit een wandkleed met vijf zakken waarin verschillende soorten boeken zijn opgeborgen en een cd met een introductielied en monologen tussen een spin en een boekenworm in de bibliotheek.

In beide projecten staat elke dag een ander soort boek centraal. De bibliotheek zorgt voor een collectie met verschillende prentenboeken, leesboeken, voorleesboeken, sprookjesboeken, informatieve boeken of gedichtenbundels. In de uitgebreide handleiding worden suggesties gegeven voor de introductie en verwerking van de diverse soorten boeken.

Ook in het project 'Vroeger' worden verschillende tekstsoorten geïntroduceerd. Daarnaast worden kinderen in contact gebracht met authentiek materiaal. Daarbij wordt aangesloten bij zaken die voor kinderen van groep 4 aanknopingspunten bieden voor historische tijd, opmerkingen van kinderen over bezoeken aan opa's en oma's, eigen herinneringen, voorwerpen uit vroeger tijd die thuis bewaard worden, foto's van de eigen levensgeschiedenis (en die van de onderwijsgevenden) of andere oude foto's, boeken en verhalen die beelden oproepen van vroeger tijd enz.

Voor groep 4 kunt u kiezen uit drie projecten:

PROJECTNUMMER 4A

JUTTERSBUIT

De juf of meester van groep 4 heeft tijdens een strandwandeling een geheimzinnige ton gevonden. Van wie is die ton? Op de ton staat een geheimzinnige rebus met een vraag om de ton naar de afzender retour te zenden. Maar wie is de afzender? Er zit niets anders op dan de ton open te maken!

Bovenin de ton ligt het voorleesboek Juttertje Tim van Paul Biegel. Met dit boek wordt het begrip 'jutten' duidelijk en wordt ook de boeksoort voorleesboek geïntroduceerd. Het project Juttersbuit laat kinderen kennismaken met vijf verschillende boeksoorten: een voorleesboek, een leesboek, een informatief boek, een gedichtenboek en een prentenboek.

Na de introductie van Juttertje Tim wordt het visnet uit de ton in de klas opgehangen. In het visnet hangen kurken met daarop een boodschap in de vorm van een raadsel, gedicht of opdracht. De leerlingen proberen samen met de leerkracht te ontdekken welk boek bij de boodschap past. Onderin de ton vinden de leerlingen ten slotte de afzender van de ton: de bibliotheek! In de handleiding voor de leerkracht staan lessuggesties voor de introductie en de verwerking van de verschillende boeksoorten.

Inhoud leskist:

- Handleiding voor de leerkracht
- Een blauwe ton
- Een visnet met kurken
- Collectie boeken die aansluiten bij verschillende genres en informatieve boeken.

PROJECTNUMMER 4B

HET SPINNENWEB

Ook dit project sluit aan bij het accent voor groep 4: het kennismaken met verschillende soorten teksten en genres. Een wandkleed met daarop vijf zakken waarin boeken verborgen zijn stelt het spinnenweb voor. Een spin met op zijn rug een boekenworm verkennen samen de boeken van de bibliotheek. De spin kan met klittenband op elke boekenzak (met afbeelding van boekenruggen) bevestigd worden. Bij het project wordt een cd geleerd met daarop het lied van de spin en de boekenworm. Met dit lied wordt elke dag een nieuw boek geïntroduceerd. Bovendien bevat de cd enkele korte dialogen tussen de spin en de boekenworm waarin duidelijk gemaakt wordt welk soort boek geïntroduceerd wordt.

De cd bevat ook een karaoke-versie zodat de kinderen na wat oefening het lied zelf kunnen zingen.

De leskist bevat

- Handleiding voor de leerkracht
- Wandkleed met Spin
- CD *De Spin*

- Collectie boeken die aansluiten bij de verschillende genres:
  - + informatieve boeken
  - + gedichtenbundels
  - + verhalenbundels
  - + leesboeken voor groep 4
  - + prentenboeken

PROJECTNUMMER 4C

VROEGER

Vroeger

In dit project wordt leesbevordering nadrukkelijk gekoppeld aan erfgoededucatie. In het project 'Vroeger' staan vijf momenten in het kinderleven centraal: de geboorte, het leven in huis, de eerste jaren op school, het verjaardagsfeest en buitenspelen. De leefwereld van kinderen is in 100 jaar sterk veranderd. Gewoonten en gebruiken rond de geboorte zijn veranderd. Het is niet meer vanzelfsprekend dat alleen moeder thuis voor jonge kinderen zorgt. Schoolgebouwen, leermiddelen en het pedagogische klimaat in de school van tegenwoordig doen in bijna niets meer denken aan de klaslokalen uit 1910. Hetzelfde geldt voor de wijze waarop verjaardagsfeestjes worden gevierd en hoe kinderen tegenwoordig hun vrije tijd na school doorbrengen. Toch zijn in de omgeving van de kinderen tal van dingen aan te wijzen die te maken hebben met 'vroeger'. Deze sporen uit het verleden noemen we erfgoed. Dit erfgoed geeft betekenis aan onze (leef)omgeving en draagt bij aan onze identiteit. Zo blijft er een verband bestaan tussen de leefwereld van toe en nu.

In dit project worden 'levensmomenten' van kinderen verbonden met de kennismaking van verschillende soorten boeken zoals bundels met bakerrijmen en gedichten, voorleesboeken, leesboeken, prentenboeken en informatieve boeken. Deze kennismaking met tekstsoorten vormt een belangrijke basis voor literatuureducatie. Met de keuze voor de combinatie literatuureducatie en erfgoededucatie is in dit project "Vroeger" gezocht naar mogelijkheden om de leergebieden Nederlands, Oriëntatie op jezelf en de wereld en

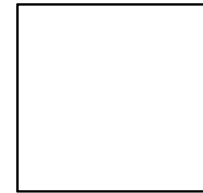
Kunstzinnige oriëntatie met elkaar te verbinden. Martine Letterie schreef voor dit project de verhalen bij de vijf 'levensmomenten'; deze verhalen vormen de rode draad in dit project.

Voor dit project heeft het Zeister Historisch Genootschap aanvullend beeldmateriaal geleverd, bijv. van spelende kinderen, viering van Koninginnedag, foto's van schoolklassen, zodat een link naar het 'tastbare' verleden in Zeist gelegd kan worden.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Groot fotoboek met vijf historische foto's die aansluiten bij vijf momenten in een kinderleven
- Divers attributen, opgeborgen in het fotoboek: een muziekspeeldoosje, het boek 'Het leesplankje', een hinkelblok, zoethout, een kroontjespen en een potje inkt.
- Het fotoboek bevat ook vijf sets kaartjes waarmee de leerlingen in groepjes een memoryspel, een fotopuzzel en een sorteerspel rond 'oud en nieuw' kunnen spelen.
- DVD met foto's van Zeist (schoolfoto's spelen op straat, feest; samengesteld door het Zeister Historisch Genootschap)
- Vijf kerntitels:
  - *Uit grootmoeders tijd deel 2*
  - *Sprookjes van Andersen*
  - *Het leesplankje aap noot mies*
  - *Het pannenkoekenboek* van Eric Carle
  - *Het superdoe-boek* van Marja Baseler
- Collectie boeken: bundels met bakerrijmen en gedichten, voorleesboeken, leesboeken, prentenboeken en informatieve boeken.

Groep 5: Het zelf kiezen van boeken

Doelstelling:

- Kinderen leren te kiezen uit het grote aanbod van boeken
- Kinderen leren op welke criteria zij hun boekenkeuze moeten baseren
- Kinderen stimuleren tot lezen via een beloningssysteem

In groep 5 zijn kinderen toe aan het leren kiezen van boeken. Ze kunnen nu goed lezen, hebben met verschillende soorten boeken kennisgemaakt en gaan meer en meer hun eigen smaak ontwikkelen. Hieraan vooraf gaat het leren kiezen uit een aanbod. Meestal wordt bij het zelfstandig lezen gebruik gemaakt van een opdracht, er moeten vragen beantwoord worden, een verslag gemaakt of iets dergelijks. Met andere woorden de keuze voor de leestekst is al gemaakt. De opdrachtgever vormt de motivatie om te lezen. Wie voor zichzelf gaat lezen, moet die keuze zelf maken. Niet de opdrachtgever vormt de motivatie om iets wel of niet te doen maar het boek of de tekst. Of de tekst wel of niet goed gekozen is, is bepalend voor het leessucces. Het kiezen van de juiste boeken is essentieel in het bevorderen van leesplezier.

Boeken lezen werkt als een cirkel: het kiezen van een boek, het beleven, het waarderen en daarna – met de opgedane ervaring – weer kiezen, beleven en waarderen. Maar hoe leer je kiezen?

Het kiezen van boeken berust op kennis van boeken en zelfvertrouwen. Kennis van boeken wordt bij kinderen opgebouwd door voor te lezen, genres te introduceren, over boeken te praten, of door bibliotheekbezoek. Veel keuzes van boeken komen tot stand doordat een vriend/vriendin het boek gelezen heeft, via de ouders, TV of andere media. Zelfvertrouwen ontstaat door bemoedigen en prijzen, maar vooral door het met veel plezier uitlezen van boeken.

Voor groep 5 kunt u kiezen uit twee projecten:

PROJECTNUMMER 5B

BOEKENBAL

Met het project Boekenbal maken leerlingen door middel van spannende geheimschriften kennis met leuke leesboeken. Leerlingen grabbelen een bal uit de ballenbak. In de bal zit een boektitel gecodeerd in geheimschrift. Na ontcijfering van dit geheimschrift gaan kinderen het boek lezen. In de ballenbak zitten ook vijf gouden ballen die verwijzen naar een opdracht voor de hele klas. Voor elke leerling is er een werkboekje, een balboekje, met tips voor het kiezen van boeken. Er is ruimte om over circa 4 verschillende boeken iets op te schrijven. Bovendien staan hierin de geheimschriften die nodig zijn voor het ontcijferen van de boektitels.

Het programma kan gestart worden met een Boekentest: een formulier waarmee kinderen leren op basis van een aantal criteria een bewuste keuze voor een boek te maken.

Inhoud leskist:

- Handleiding voor de leerkracht
- Een ballenbak met 40 ballen waarvan 5 gouden
- Balboekjes voor alle leerlingen
- De Boekentest (voor elke leerling één formulier)
- Collectie boeken (**incl. boeken voor 'moeilijk lezenden'**)

BiblioMemo is een spel met kaartjes, gebaseerd op Memory® en Raad je plaatje®. Met het spel worden de pictogrammen geïntroduceerd die in de bibliotheek gebruikt worden voor leesboeken en informatieve boeken. Het spel is een onderdeel van een project waarin 'boeken kiezen' centraal staat. Het spel BiblioMemo is de start van het project en kan met alle leerlingen van de klas gespeeld worden of in groepjes.

Na het introductiespel volgt een gesprek met de klas over de betekenis van de pictogrammen, de boeken die daarbij horen en de voorkeuren van de leerlingen. Daarna kiezen de leerlingen een boek om te lezen. Dit kan een boek zijn met het pictogram dat 'gedraaid' is tijdens het spel, maar dat is geen voorwaarde. De handleiding voor de leerkracht bevat verschillende suggesties rondom het accent 'boeken kiezen' zoals een introductiegesprek, het maken van individuele boekenlijstjes en groepslijstjes bij een specifiek pictogram en het ontwerpen van nieuwe pictogrammen voor leesboeken (welke pictogrammen worden nu gemist?). Voor de groepslijstjes is er een speciale poster waarop de leerlingen bij 12 pictogrammen een top 5 kunnen invullen. De poster blijft achter in de klas en kan gedurende het schooljaar gebruikt worden als keuzelijst.

Inhoud leskist:

- Handleiding voor de leerkracht
- Een spel met 100 pictogramkaartjes: 2x 24 pictogramkaartjes in zwart-wit van leesboeken en 2x 26 pictogramkaartjes in kleur van non-fictie boeken.
- Collectie boeken met en zonder de genre-pictogrammen. **(incl. boeken voor 'moeilijk lezenden')**

Groep 6: Het leren waarderen en beoordelen van boeken

Doelstelling:

- leerlingen aanzetten tot individueel lezen
- leerlingen leren boeken te waarderen
- leerlingen leren boeken te beoordelen

Leerlingen in deze groep kunnen al goed lezen, ze hebben met verschillende soorten boeken kennis gemaakt en zijn druk bezig met het ontwikkelen van hun eigen smaak. Ze weten bovendien hoe ze een boek kunnen kiezen. Na het kiezen komt de vaardigheid van het waarderen van boeken om de hoek kijken. Is het gekozen boek wel een leuk of goed boek en wil de leerling het wel uitlezen? Het waarderen van boeken is een onderdeel van de cirkel die hoort bij het lezen van boeken.

Voor groep 6 kunt u kiezen uit drie projecten:

PROJECTNUMMER 6A KILOMETERLEZEN

Een leesbevorderingsproduct met online multi-mediaondersteuning.

In de klas komt een collectie boeken. Elke leerling kan wekelijks op de bijbehorende website de gelezen bladzijdes invullen waar ze omgezet worden in leeskilometers. Zo reizen ze door een digitaal landschap (ontwerp Wim Hofman) en komen onderweg langs verschillende haltes.

Daar krijgen ze via weblinks informatie over schrijvers, boektitels en boekfiguren. Op de website wordt ook het totaal aantal leeskilometers van de klas bijgehouden. In de laatste projectweek kan op de website een leesquiz gespeeld worden met alle leerlingen van de klas of met meerdere klassen tegelijk waarbij de leesvlag veroverd kan worden. De leesquiz heeft betrekking op de boeken uit de collectie. U krijgt een licentie voor elke groep leerlingen die toegang geeft tot de bijbehorende website. Elke leerling ontvangt bij aanvang een leespaspoort waarin ze de leeskilometers kunnen bijhouden. Ook is hier plaats om de gelezen boeken te noteren en een waardering in te vullen.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Collectie boeken
- Een leesvlag
- Een leespaspoort voor iedere leerling
- Een licentie voor de website www.kilometerlezen.nl

PROJECTNUMMER 6B KRAAK DE CODE

Kraak de code is een project waarbij leerlingen door in groepsverband veel boeken te lezen de mogelijkheid krijgen om de code te kraken van een kluis. Er komt een uitgebreide collectie boeken in de klas en een kluisje met een cijferslot. Telkens als een leerling een boek heeft gelezen krijgt hij of zij een code. Deze codes vormen de sleutel voor het kraken van het cijferslot van de kluis. Bij de eerste kraak ligt in de kluis een voorleesboek. Vervolgens stopt de leerkracht een nieuwe verrassing in de kluis en wordt de code van het cijferslot veranderd. Als er vijftien boeken zijn gelezen kan de kluis weer gekraakt worden. Elke leerling ontvangt een krasboekje waarin van maximaal zes boeken een mening gegeven kan worden: door bij de vragen de antwoorden ja/nee weg te krassen krijgen de boeken punten. Op deze manier geven leerlingen een waardering aan de boeken. Doelstellingen bij deze activiteit zijn het stimuleren tot individueel lezen en leerlingen boeken te leren waarderen.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Collectie boeken
- Een kluisje met cijferhangslot en een voorleesboek
- Het codeboek *De kraak* van Leonie Kooiker
- Voor elke leerling een krasboekje

PROJECTNUMMER 6C

LA BOCCA DELLA VERITÀ

In het diepste geheim vindt de stemming plaats. Geheimhouding is verplicht. Alle stembriefjes worden verzameld in La Bocca della Verità, ofwel de Mond van de Waarheid. Je kunt je hand erin stoppen, maar als je op hetzelfde moment een leugen vertelt...

Het project La Bocca della Verità daagt leerlingen van groep 6 uit hun leesvoorkeur aan te geven. Leerlingen worden gestimuleerd de gekozen boeken te lezen. Door deze leeservaring zijn ze in staat hun eigen smaak te ontwikkelen en de gelezen boeken op waarde te beoordelen. Ook worden leerlingen zich bewust van de manier waarop zij boeken kiezen.

Klassikaal wordt het boek 'Het geheim van de afgebeten vingers', samen met tien andere boeken gepresenteerd. Leerlingen geven in het diepste geheim hun top drie aan op speciale stembriefjes uit het scritto della Verità. In de klas staat een replica van het Italiaanse monument La Bocca della Verità. Volgens de legende staat het beeld bekend als een eeuwenoude leugendetector. De legende vertelt dat van ieder die zijn hand in de mond steekt en een leugen uitspreekt de hand afgebeten wordt. De kinderen die hun hand met het stembriefje in de mond steken ervaren een spannende sensatie.

Na de eerste stemming gaan de leerlingen aan de slag met het lezen van de boeken en geven daarna opnieuw hun top drie door aan La Bocca della Verità. Klassikaal wordt besproken of de verwachting klopt met de uiteindelijke beoordeling. In het scritto della Verità maken leerlingen daarnaast opdrachten die hen mediavaardiger maken, want wat is waarheid en wat is geen waarheid? De Mond van de Waarheid weet het antwoord! Durven de kinderen hier achter te komen...

Accent:

Boeken beoordelen en waarderen (Groep 6)

De leskist bevat: Replica La Bocca della Verità, doorsnede 55 cm

- Scritto della Verità, werkschrift,
- Boek 'Het geheim van de afgebeten vingers' van Rindert Kromhout
- Handleiding leerkracht
- Collectie boeken

Groep 7: u kunt kiezen uit twee projecten

PROJECTNUMMER 7A EEN SCHRIJVER OP BEZOEK

In groep 7 weten kinderen al veel van boeken. Ze kunnen zelf een keus maken uit de grote hoeveelheid in de kast. Ze weten precies welke boeken het mooist of het spannendst zijn. En ook heel belangrijk is dat ze weten hoe en waar ze leuke boeken kunnen vinden. Daarnaast hebben ze ook al wat ervaring in de klas opgedaan met het schrijven van een verhaal of opstel en hoe moeilijk dat kan zijn. Kinderen vinden het vaak heel erg leuk om een schrijver in levende lijve te ontmoeten. Meestal vragen ze hem of haar de hemd van het lijf. Een bezoek van een schrijver kan een extra stimulans zijn om nog meer van zijn of haar werk te gaan lezen. Lessen over druktechnieken en hoe een boek gemaakt wordt passen goed bij de voorbereiding voor een kennismakingsbezoek met een schrijver.

Ter voorbereiding ontvangt u:

- Een handleiding met suggesties
- Een collectie boeken van de schrijver
- Een schrijversboekje voor alle leerlingen waarin elke leerling enkele vragen noteert die hij of zij aan de schrijver wil stellen. Bovendien kunnen de leerlingen in het werkboekje allerlei gegevens betreffende de schrijver en zijn of haar boeken noteren.

Voor het schooljaar 2011/2012 zal **Peter Vervloed** uitgenodigd worden. Het bezoek is gepland in **de maand februari 2012**, en nog een bezoek op een later tijdstip als er meer aanvragen zijn.

N.B. Het bezoek vindt plaats in de bibliotheek en duurt 3 kwartier.

Omdat aan een schrijversbezoek extra kosten zijn verbonden, wordt voor dit project een hogere bijdrage gevraagd (€ 55,- voor scholen met instellingen-abonnement, € 97,50 voor scholen zonder instellingenabonnement). Deze bedragen zijn excl. 6% BTW.

PROJECTNUMMER 7B VAN BOEK NAAR BOEK

Doelstelling:

- kennismaken met het genre van een schrijver
- zelf een verhaal opzet binnen dat genre leren schrijven
- kennis nemen van het proces 'van manuscript tot boek'
- ervaren op welke terreinen kwaliteiten van leerlingen liggen

Deze activiteit overstijgt de doelen op het terrein van leesbeleving doordat met name in het simulatiespel een beroep op kennis en vaardigheden gedaan wordt.

In groep 7 kunnen leerlingen zelf een keuze maken uit de grote hoeveelheid boeken in de kast. Ze weten welke boeken ze mooi of spannend vinden en hoe en waar ze die kunnen vinden. Ze hebben al kennis gemaakt met verschillende genres en auteurs. De activiteit *Van boek naar boek* wil leerlingen in een simulatiespel laten ervaren wat er bij komt kijken om een verhaal als boek uitgegeven te krijgen. Leerlingen krijgen inzicht in het proces van het eerste idee voor een verhaal tot de uiteindelijke verkoop van het boek. Ze verdiepen zich eerst in een boek van een bekende schrijver: Jacques Vriens (*Van boek...*). Vervolgens maakt iedere leerling een opzet voor een verhaal. Uiteindelijk worden uit de groep een aantal verhalen gekozen die uitgegeven worden. Op basis van een stappenplan wordt een productie- en verkooplijn van deze boeken opgezet en in bedrijf gesteld (...naar boek). Deze activiteit kan zowel plaatsvinden voorafgaand of na afloop van een schrijversbezoek (project 7A), maar kan ook een alternatief zijn voor het schrijversbezoek.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Informatieve boeken over het maken van boeken, w.o. *Van Schrijver tot boekenkast* van Bas van Lier
- Collectie boeken van Jacques Vriens
- DVD over hoe een boek tot stand komt

Groep 8: u kunt kiezen uit drie projecten

PROJECTNUMMER 8A

SCHRIJVERS VAN DE RONDE TAFEL

Doelstelling:

- Plezier in lezen gericht op de ontwikkeling van het literaire lezen
- Kinderen in contact brengen met historische jeugdliteratuur

N.B. Dit project past goed in Cultuureducatie primair onderwijs

In dit project wordt leesbevordering en de Nederlandse geschiedenis met elkaar verbonden. Het belang van kennis van ons eigen verleden is momenteel in het onderwijs een actueel thema. Kinderen worden met dit project in contact gebracht met historische verhalen en schrijvers van historische jeugdliteratuur. Deze historische verhalen zijn o.a. geschreven door de 'Schrijvers van de Ronde Tafel'. De klas krijgt een poster met daarop de Schrijvers van de Ronde Tafel. (<http://www.schrijversvanderondertafel.nl/>). Elke week krijgt de klas een brief waarin één van Schrijvers van de Ronde Tafel een opdracht geeft.

Bijvoorbeeld: het maken van een Romeinse maaltijd of het maken van een stamboek. Voor de uitvoering van de opdrachten moeten de leerlingen het boek van de betreffende schrijver gelezen hebben. De handleiding bevat meer verwerkingsopdrachten rondom de boeken van de Schrijvers van de Ronde Tafel.

Ook wordt met dit project tegemoet gekomen aan het belang dat de Raad van Cultuur hecht aan het literaire lezen: de vorming van cultureel-historisch besef, cultureel relativisme, het collectief geheugen en het doorgeven van cultuur aan latere generaties.

-
-

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Poster
- Voor elke week een brief
- Collectie boeken van de genoemde schrijvers

PROJECTNUMMER 8B

LEESAVATAR

Leesbevordering op de digitale snelweg! Zelf een avatar aanmaken is populair bij kinderen. Dit kan ook met het project Leesavatar. Leerlingen laten met hun avatar hun leesvoorkeuren aan iedereen zien. Dit leidt tot leuke gesprekken in de klas over de gelezen boeken.

Een avatar is een persoonlijk grafisch poppetje en weerspiegelt het karakter en de interesses van de gebruiker. De leerlingen starten op de website www.leesavatar.nl met het aanmaken van een persoonlijke leesavatar. Vervolgens maken zij online de smaaktest 'Welk boek past bij mij?', deze multimediale vragenlijst geeft tien leessuggesties als resultaat.

De leerlingen gaan in een periode van vier weken maximaal drie van deze boeken lezen. Door de boeken te lezen verdienen de kinderen attributen voor hun leesavatar. Deze beloning krijgen zij door de gelezen boeken op te bergen in de rugzak van de leesavatar. Met deze attributen kleden ze de avatar nog meer naar hun smaak aan. Er ontstaan verschillende soorten leesavatars, gebaseerd op de diverse leessmaken van de leerlingen.

Het resultaat is een groepsfoto van alle leesavatars in de klas. Dit is een mooie aanleiding voor de leerkracht om het gesprek aan te gaan over de boeken die iedereen gelezen heeft. De volle boekentassen worden getoond met behulp van het digitale schoolbord of een beamer en de leerlingen geven antwoord op de vraag: welk boek past bij mij?

De leskist bevat:

- Website Leesavatar.nl (licentie)
- Handleiding leerkracht
- Collectie boeken

PROJECTNUMMER 8C

BEKIJK 'T MAAR

Boeken zijn leuk. Net als de verfilmingen ervan. Die belichten vaak net wat andere details. Extra aardig wordt het als de leerlingen zelf hun favoriete boekverfilming mogen kiezen. Als een echte filmjury gaan ze aan de slag. De Oscar voor de beste boekverfilming gaat naar...

De school ontvangt een collectie boeken van de bibliotheek en dvd's met verfilmingen van deze boeken. De leerlingen lezen in kleine groepjes een boek. Thuis of op school kijken ze de verfilming ervan.

Elk groepje maakt vervolgens een boekverslag en bereidt een presentatie voor. Hierin houden ze een pleidooi voor hun favoriete boek en leggen ze uit waarom de hele klas naar de verfilming van juist dát boek zou moeten kijken. Daarna vullen alle leerlingen stembriefjes in. Een filmblik doet dienst als stembus. Telling van de stembriefjes wijst uit welke film de Oscar wint. Aansluitend wordt deze verfilming op dvd klassikaal vertoond.

De leskist bevat:

- Handleiding voor de leerkracht
- Filmblik
- Filmklapper
- Oscarbeeldje
- Stembriefjes
- Een collectie boeken en DVD's